

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2016 ГОДИНА**

Скопје, јуни 2017

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените на капиталот	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-30

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното Претпријатие за државни патишта (Претпријатието), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2016 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за парични текови и Извештајот за промени во капиталот за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Претпријатието е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околноста, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Агенцијата.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Основи за мислење со резерва

Како што е објаснето во Белешката 3.8. кон финансиските извештаи, Претпријатието во претходните години, извршило ревалоризација на своите недвижности, постројки и опрема, користејќи ги законски определените коефициенти за ревалоризацијата засновани на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи. Ваквата ревалоризација, според наше мислење, не е во согласност со МСС 16, според кој недвижностите, постројките и опремата треба да се водат според нивните набавни трошоци намалени за акумулираната амортизација или по проценета вредност, која е нивна објективна вредност на датумот на проценувањето. Претпријатието нема извршено проценка на вредноста на недвижностите, постројките и опремата од страна на професионални квалификувани проценители во согласност со барањата на МСС 16 и следствено на тоа, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на нивното вреднување.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2016 година има капитализирано во инвестициите во тек – автопатишта износ од 1,899,723 илјади МКД по основ на негативни курсни разлики кои се појавуваат како резултат на плаќањата во УСД валута спрема еден од изведувачите на проектите. Дел од овој износ се капитализирани курсни разлики од претходната 2015 година во износ од 840,963 илјади денари, додека останатиот износ од 1,058,760 илјади денари се од тековната 2016 година. Ваквиот начин на евидентирање е извршен согласно Извештај и налог на Државниот завод за ревизија. Според наше мислење и согласно сметководствените стандарди прифатени во Р.Македонија (МСС 16, МСС 23 и МСС 21), не постои можност курсни разлики кои произлегуваат од подмирување на обврски во странска валута да се капитализираат во набавната вредност на средствата, туку истите треба да се признаат во тековната добивка или загуба. Според претходното, произлегува дека тековната добивка е преценета за износ од 1,058,760 илјади денари, како и набавната вредност на инвестициите во тек за износ од 1,899,723 илјади денари.

Како што е објаснето во Белешката 19 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2016 година има евидентирано инвестиции во тек во локални патишта во износ од 4,227,607 илјади МКД, кои се финансирани со заеми од МБОР и ЕБОР за Проектите за подобрување на постојните регионални и локални патишта. Локалните патишта кои се во надлежност на општините, по завршувањето на изградбата и извршениот технички прием треба да бидат предадени на користење на Општините, односно да се изврши финансиско примопредавање на овие локални патишта кои се водат во финансиската евиденција на Претпријатието. Поради ова, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на презентирањето на инвестициите во тек.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

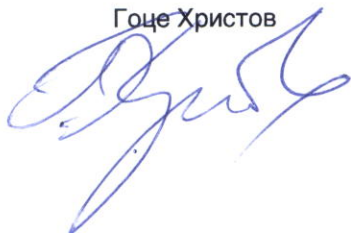
Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите од прашањата наведени во параграфот „Основи за мислење со резерва“, доколку ги има и кои ги има, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното Претпријатие за државни патишта заклучно со 31 декември 2016 година, како и неговата финансиска успешност и парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Скопје, 30 јуни 2017 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и овластен ревизор

Антонио Велјанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	<u>Белешка</u>	<u>2016</u> <u>(000) МКД</u>	<u>2015</u> <u>(000) МКД</u>
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Парични средства	15	2,067,725	1,616,708
Тековен дел на дадени позајмици	17	12,158	12,510
Останати побарувања		3,834	1,083
Однапред пресметани приходи и трошоци		59,895	20,384
Залихи	16	1,315	1,563
Вкупно тековни средства		2,144,927	1,652,248
Нетековни средства			
Дадени позајмици	17	90,827	104,994
Аванси за основни средства	18	5,545,552	6,321,864
Нематеријални средства	20	6,820	5,699
Недвижности, постројки и опрема	19	69,482,496	58,279,278
Вкупно нетековни средства		75,125,695	64,711,835
ВКУПНО СРЕДСТВА		77,270,622	66,364,083
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	21	1,586,375	1,555,956
Тековен дел на долгорочни кредити	24	1,455,742	1,414,097
Останати обврски	22	446,226	253,343
Резервации	27	139,720	137,117
Вкупно тековни обврски		3,628,063	3,360,513
Нетековни обврски			
Државни грантови (одложени приходи)	23	795,218	584,334
Долгорочни кредити	24	28,094,455	20,394,928
Вкупно нетековни обврски		28,889,673	20,979,262
ВКУПНО ОБВРСКИ		32,517,736	24,339,775
Капитал			
Државен капитал	25	5,000	5,000
Ревалоризациона резерва		9,796,453	9,796,453
Акумулирана добивка (загуба)		34,951,433	32,222,855
Вкупно капитал		44,752,886	42,024,308
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		77,270,622	66,364,083

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Парични примања од надоместоци	6,216,112	5,746,021
Парични примања од останати оперативни активности	22,668	25,637
Исплати на добавувачи за трошоци за основна дејност	(1,189,695)	(851,039)
Исплати за плати и надомести на плати	(210,003)	(190,396)
Исплати за останати оперативни расходи	(371,962)	(304,500)
Платен данок од добивка	(34,765)	(94,095)
Примени камати	11,149	8,013
Нето парични текови од оперативни активности	4,443,504	4,339,641
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ		
Дадени/наплатени заеми на други	14,519	14,376
Набавки на нематеријални средства	(3,756)	(2,792)
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(11,805,813)	(7,635,390)
Дадени/оправдани аванси за основни средства, нето	776,312	(195,463)
Нето парични текови од вложувачки активности	(11,018,738)	(7,819,269)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Платени камати на кредити	(72,909)	(65,924)
Примени (отплатени) долгорочни кредити, нето	7,099,160	5,022,079
Нето парични текови од финансиски активности	7,026,251	4,956,155
Нето зголемување (намалување) на паричните средства	451,017	1,476,527
Парични средства на почетокот на годината	1,616,708	140,181
Парични средства на крајот на годината	2,067,725	1,616,708

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ за годината која завршува на 31 декември

	Државен капитал	Ревалоризационна резерва	Реинвестирана добивка	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно капитал
	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 Јануари 2015	5,000	9,796,453	-	31,186,308	40,987,761
Усогласување	-	-	-	-	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2015	5,000	9,796,453	-	31,186,308	40,987,761
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	1,035,873	1,035,873
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	838,216	(838,216)	-
Останати корекции	-	-	-	674	674
Состојба на 31 Декември 2015	5,000	9,796,453	838,216	31,384,639	42,024,308
Состојба на 1 Јануари 2016	5,000	9,796,453	838,216	31,384,639	42,024,308
Корекции за евидентирани курсни разлики на трошоци во 2015 година (по Извештај на ДЗР се капитализирани)	-	-	-	840,963	840,963
Корекции за усогласување на сметководствена вредност на основни средства добиени како грант со одложени приходи (по Извештај на ДЗР)	-	-	-	(180,002)	(180,002)
Корегирана состојба на 1 Јануари 2016	5,000	9,796,453	838,216	32,045,600	42,685,269
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	2,067,617	2,067,617
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	1,035,873	(1,035,873)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(838,216)	838,216	-
Состојба на 31 Декември 2016	5,000	9,796,453	1,035,873	33,915,560	44,752,886

1. Дејност и основни податоци

Јавното претпријатие за државни патишта, поранешна Агенција за државни патишта (во понатамошниот текст “Претпријатието”) е основано во согласност со Законот за јавните претпријатија заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на територијата на Република Македонија.

Поконкретно ЈП за државни патишта ги извршува следните работи:

- врши управување со државните патишта;
- врши развој, одржување, следење и контролирање на државните патишта;
- врши инвеститорски работи во врска со државните патишта;
- се задолжува кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- врши инвеститорски работи од областа на државните патишта;
- други работи утврдени со Законот.

Финансирање на активностите на Претпријатието се обезбедува преку надоместоци утврдени со Законот за патишта, и тоа:

- трансфери од Буџетот на РМ (дел од акциза од нафтени деривати);
- надоместоци за употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса);
- надоместоци за употреба на јавен пат, негов дел или објект на патот (патарина);
- надоместоци од поставување на рекламни табли во заштитниот појас, приклучување на пристапен кон државен пат, поставување на инсталации на тропот на патот, изградба и користење на комерцијални објекти на кои е дозволен пристап на државен пат надвор од населено место, прекумерно користење на државен пат, вонреден превоз, штета сторена на патот и објектите на патот;
- заеми и кредити и
- останати надоместоци согласно Законот.

Вкупниот број на вработени во Претпријатието на 31 декември 2016 година изнесува 395 вработени (2015: 380 вработени).

Седиште на Претпријатието е на ул.Даме Груев бр.14 во Скопје.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 4 заклучно со страница 30, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2016 и 2015 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Претпријатието ќе продолжи да работи во догледна иднина. Претпријатието нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики и проценки

3.1. Признавање на приходи

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идни економски користи ќе бидат прилив за Претпријатието и доколку овие користи може веродостојно да се измерат. Приходите на Претпријатието се економски користи кои настануваат во текот на разгледуваниот период, кои произлегуваат од редовните активности на Претпријатието.

Приходите на Претпријатието произлегуваат од надоместоците утврдени со Законот за патишта, наведени во белешката 1 погоре.

Приходите од камати се признаваат за временскиот период за кој истите се однесуваат.

3.2. Признавање на расходи

Расходите се признаваат во билансот на успех кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери. Расходите се признаваат врз основа на нивната директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработувањето на конкретните приходи.

3.3. Трансакции во странска валута

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и известува во денари (МКД). Трансакциите во странска валута се евидентираат по важечкиот курс на странската валута на денот на трансакцијата. Извршена е пресметка на сите побарувања и обврски во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност, по средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи или расходи од финансирање.

Најголем број од трансакциите на Претпријатието се во Евра (ЕУР) и УСД. Средниот курс на Еврото и УСД на 31 декември 2016 и 2015 година е како што следува:

	1 ЕУР	1 УСД
31 декември 2016	61.4812 МКД	58.3258 МКД
31 декември 2015	61.5947 МКД	56.3744 МКД

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.4. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номиналната вредност. За целите на овие финансиски извештаи, паричните средства се состојат од денарска и девизна жиро сметка, готовина во благајни и депозити по видување во банки орочени до 3 месеци.

3.5. Побарувања за дадени аванси

Побарувањата за дадени аванси се признаваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни побарувања за аванси и се состојат од дадени аванси на изведувачи заради тековно и инвестиционо одржување.

3.6. Залихи

Залихите на ситен инвентар се водат по пониската од набавната вредност и нето реализациона вредност. Набавната вредност ја сочинуваат сите направени трошоци за залихите да се доведат во нивната постојната состојба и локација. Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовен тек на работење намалена за трошоците за нејзино довршување и проценети трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.7. Аванси за основни средства

Авансите за основни средства претставуваат средства дадени на добавувачи за набавка на основни средства и се искажуваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни аванси за основни средства.

3.8. Недвижности, постројки и опрема

1) Општа презентација

Почетно, набавките се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Заклучно со 2012 година, основните средства се ревалоризираа на крајот од секоја година (при изработка на годишната пресметка) со примена на единствениот коефициент на ревалоризацијата заснован на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи објавен од страна на Државниот Завод за Статистика на нивната набавна или ревалоризирана вредност и акумулирана амортизација на основните средства. Почнувајќи од 01.01.2013 година, ваква ревалоризација повеќе не се пресметува.

Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се евидентираше како зголемување на ревалоризационата резерва, а амортизацијата се пресметуваше почнувајќи од следната година на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.8. Основни средства (Продолжение)

2) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот век на употреба на основните средства. Амортизација на инвестициите во тек не се пресметува се додека средствата во изградба не се активираат.

Употребените годишни стапки за амортизација за 2016 година во однос на 2015 се следните:

Основни средства	Стапки за амортизација 2016	Стапки за амортизација 2015
Административни згради	1 %	1 %
Автопатишта	7 %	7 %
Останати патишта	3 %	3 %
Компјутери	20%	20%
Опрема и мебел	12%	12%
Моторни возила	15%	15%

3.9. Обврски кон добавувачите

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.10. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање и останати расходи. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање. Детален преглед на долгорочните кредити е прикажан во белешката 24 кон финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.11. Капитал

Вкупниот капитал на Претпријатието заклучно со 31 декември 2012 година се состои од државен капитал во вкупен износ од 38,926,796 илјади МКД.

Промените во капиталот заклучно со 31 декември 2012 година се состојат од ревалоризациони резерви кои се пресметуваа за недвижностите, постројките и опремата заклучно со 31 декември 2012 година, остварени добивки, ревалоризациони корекции како и други корекции на капиталот.

На 01.01.2013 година со преобразбата на „Агенцијата“ во „Јавно претпријатие за државни патишта“ се изврши корекција на капиталот, односно основната главнина со состојба на 31 декември 2016 година изнесува 5,000 илјади МКД и се состои од паричен влог.

Основач / сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓаа на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие.

3.12. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Претпријатието има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.13. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.14. Државни грантови (подршки)

Државни грантови се признаваат кога постои разумна сигурност дека грантовите ќе бидат примени во согласност со предложените услови. Кога грантовите се поврзани со средства, истите се признаваат како одложени приходи. Кога се примаат немонетарни грантови, средствата и грантот се евидентираат по нивната номинална вредност и потоа се ослободуваат во билансот на успех за време на корисниот век на употреба на средството на систематска и рационална основа.

3.15. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица (2015: исто). Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2015: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Претпријатието влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Претпријатието е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Претпријатието нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Претпријатието е изложено на можните флукуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

4.2. Каматен ризик

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Претпријатието има користено вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Претпријатието нема начин истиот да го намали.

4.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Претпријатието нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

4.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Претпријатието подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2016 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност, со исклучок на обврските за кредити, но истите се добиени со променливи каматни стапки поради што повторно може да се смета дека објективната вредност е приближна на нивната сметководствена вредност.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Претпријатието врши финансирање на своето работење по пат на користење на долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2016 и 2015 година е следната:

Во (000) МКД	2016	2015
Обврски по кредити и заеми	29,550,197	21,809,025
Пари и парични еквиваленти	(2,067,725)	(1,616,708)
Нето обврски (пари)	27,482,472	20,192,317
Вкупен капитал	44,752,886	42,024,308
% на задолженост	61%	48%

6.2. Ризик од девизни валути

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2016 и 2015 година по валути е следната:

Во (000) МКД	Средства		Обврски	
	2016	2015	2016	2015
ЕУР	1,215,756	1,468,239	10,632,915	11,029,795
УСД	131	131	18,917,282	10,930,653
други	14	14	-	-
	1,215,901	1,468,384	29,550,197	21,960,448

Претпријатието претежно е изложено на ЕУР и УСД. Изложеноста спрема ЕУР и УСД кај обврските ги вклучува обврските по кредити од банки и други лица кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото и УСД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2016	2015	2016	2015
ЕУР	(941,716)	(956,156)	941,716	956,156
УСД	(1,891,715)	(1,093,052)	1,891,715	1,093,052
други	1	1	(1)	(1)
Нето Ефект	(2,833,430)	(2,049,206)	2,833,430	2,049,206

6.3. Ризик од промени на каматите

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други субјекти или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

Во (000) МКД	31 декември	
	2016	2015
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	1,965	2,447
- Останати побарувања	3,826	1,083
	5,791	3,530
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Дадени заеми	102,985	117,504
- Парични средства на сметки	2,065,760	1,614,261
	2,168,745	1,731,765
	2,174,536	1,735,295
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	1,586,375	1,555,956
- Останати обврски	446,226	253,343
	2,032,601	1,809,299
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити	10,632,915	10,878,372
	10,632,915	10,878,372
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Кредити	18,917,282	10,930,653
	18,917,282	10,930,653
	31,582,798	23,618,324

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на каматните стапки на користените кредити и дадени заеми за 1% поени. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2016	2015	2016	2015
Земени кредити	(106,329)	(108,784)	106,329	108,784
Дадени заеми	1,030	1,175	(1,030)	(1,175)
Нето Ефект	(105,299)	(107,609)	105,299	107,609

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2016 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,067,725	-	-	-	2,067,725
Дадени заеми	-	-	12,158	90,827	102,985
Останати побар.	3,826	-	-	-	3,826
	2,071,551	-	12,158	90,827	2,174,536
Добавувачи	1,586,375	-	-	-	1,586,375
Кредити	-	258,750	1,196,992	28,094,455	29,550,197
Останати обврски	248,591	197,635	0	-	446,226
	1,834,966	456,385	1,196,992	28,094,455	31,582,798

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2015 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	1,616,708	-	-	-	1,616,708
Дадени заеми	-	-	12,510	104,994	117,504
Останати побар.	1,083	-	-	-	1,083
	1,617,791	-	12,510	104,994	1,735,295
Добавувачи	1,555,956	-	-	-	1,555,956
Кредити	-	260,927	1,153,170	20,394,428	21,809,025
Останати обврски	230,024	23,319	-	-	253,343
	1,785,980	284,246	1,153,170	20,394,428	23,618,324

7. Известување по сегменти

Претпријатието не врши известување според сегментно работење со оглед дека нема обврска за истото, ниту пак е поделено во посебни деловни и географски сегменти.

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ

Остварените приходи од надоместоци според видови, се како што следува:

	2016 (000) МКД	2015 (000) МКД
Приходи од цената на течни горива - акциза	2,481,927	2,278,569
Приходи од надоместоци за употреба на автопати	2,311,776	2,110,815
Приходи од регистрација на моторни возила	1,461,920	1,362,284
Вкупно приходи од надоместоци	6,255,623	5,751,668

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Остварените останати оперативни приходи според нивните видови, се како што следува:

	2016 (000) МКД	2015 (000) МКД
Приходи од надомест по други основи	21,756	22,370
Приходи од амортизација на одложени приходи од грантови (белешка 19)	22,582	22,582
Приходи од ослободување на резервации	16,492	6,358
Останати приходи	3,663	2,253
Вкупно останати оперативни приходи	64,493	53,563

10. ТРОШОЦИ ЗА ОСНОВНА ДЕЈНОСТ

Остварените трошоци за основна дејност според нивните видови, се како што следува:

	2016 (000) МКД	2015 (000) МКД
Реконструкции и одржување на патишта	872,217	620,386
Трансфери на надомести до општини	300,000	300,000
Вкупно трошоци за основна дејност	1,172,217	920,386

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

---

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоците за вработени според нивните видови, се како што следува:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Бруто плати и надомести на плати	198,849	188,975
Трошоци за отпремнини, награди и сл.	1,374	913
Трошоци за службени патувања	743	1,421
Трошоци за превоз и друго	9,037	7,912
Вкупно административни трошоци	210,003	199,221

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Остварените останати оперативни расходи според нивните видови, се како што следува:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Трошоци за надзор и обезбедување на наплатни станици	98,142	84,100
Трошоци за банкарски услуги	31,694	28,187
Расходи за комунални услуги	72,326	47,612
Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	64,877	64,686
Останати услуги	43,252	10,060
Трошоци за поправки и одржување	18,984	29,004
Потрошени материјали	9,600	22,383
Трошоци за осигурување	1,214	1,731
Репрезентација	752	723
Трошоци по основ на судски спорови	20,097	-
Останати оперативни расходи	11,381	11,151
Вкупно останати оперативни расходи	372,319	299,637

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените приходи од финансирање, се како што следува:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од камати	11,149	8,013
Позитивни курсни разлики	21,119	23,236
Вкупно приходи од финансирање	32,268	31,249

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените расходи од финансирање, се како што следува:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Расходи за камати од кредити	108,578	137,016
Расходи за казнени камати	376	1,186
Негативни курсни разлики	669,208	1,658,000
Вкупно расходи од финансирање	778,162	1,796,202

Анализата на расходите за камати по кредитори е како што следува:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
МБОР - Светска банка	3,913	9,804
ЕБОР - локални и регионални патишта	8,678	13,794
ЕИБ I	17,927	23,784
ЕИБ II	73,958	82,627
Експорт-Импорт Банка - Кина	-	-
ЕБОР - обиколница	4,102	7,007
Вкупно расходи за камати	108,578	137,016

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај банки	952,947	263,407
Готовина во благајна	1,862	2,421
Девизни сметки кај банки	404,095	175,708
Девизни акредитиви	-	-
Девизна благајна	103	26
Девизни депозити во Шпаркасе банка Македонија	708,718	1,175,146
Вкупно парични средства	2,067,725	1,616,708

Девизните депозити во Шпаркасе банка Македонија АД Скопје на ден 31 декември 2016 се состојат од неискористени парични средства од повлечени средства од кредитори и тоа:

Депозит од кредити од Светска Банка	115,781	268,935
Депозит од кредити од ЕБОР	592,937	906,211
Вкупно депозити	708,718	1,175,146

16. ЗАЛИХИ

Залихите на ден 31 декември се состојат од следното:

	2016 (000) МКД	2015 (000) МКД
Залихи на материјали	1,315	1,563
Вкупно залихи	1,315	1,563

17. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

Дадените позајмици на ден 31 декември се состојат од следното:

	2016 (000) МКД	2015 (000) МКД
<i>Даден заем на:</i>		
ЈП Македонски Железници инфраструктура	38,095	43,466
Царинска Управа на РМ	64,890	74,038
	102,985	117,504
Тековен дел на дадени позајмици	(12,158)	(12,510)
Вкупно дадени заеми	90,827	104,994

Дадените заеми во износ од 102,985 илјади МКД (2015: 117,504 илјади МКД) се состојат од повлечени средства од страна на Претпријатието од кредитот од МБОР 4859 МК и дадени истовремено на ЈП Македонски Железници Инфраструктура и Царинска Управа на РМ за нивни потреби согласно договорот за кредит.

18. ДАДЕНИ АВАНСИ ЗА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	2016 (000) МКД	2015 (000) МКД
<i>Дадени аванси на:</i>		
Синохидро Подружница Скопје	4,941,253	5,832,616
Конструкционес Рубау Шпанија	293,589	-
ГД Гранит АД Скопје	112,525	152,920
Аселсан Турција	108,646	115,212
Компанија Ескаватори ДОО	14,812	48,428
Градежен Институт Македонија	15,536	36,250
Алпине Подружница Скопје	30,181	30,181
Геинг	10,219	27,738
Страбаг Подружница	-	26,959
Илинден Струга	-	25,614
Електрософт Скопје	9,047	9,047
Пелагонија АД Гостивар	-	8,135
ДГ Бетон АД Скопје	9,744	7,080
Бојта Скопје	-	1,684
Вкупно аванси за основни средства	5,545,552	6,321,864

19. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промените во текот на 2016 година се како што следува:

	Градежни објекти (000) МКД	Патишта (000) МКД	Опрема (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна ревалоризирана вредност					
Состојба на 1 јануари	18,654	93,275,722	186,532	17,616,769	111,097,677
Нови набавки	-	294,310	3,865	10,545,513	10,843,688
Пренос од инвестиции	-	3,735,541	-	(3,735,541)	-
Расход	-	-	(887)	-	(887)
Капитализирани курсни разлики	-	-	-	1,899,723	1,899,723
Бесплатно добиени	-	-	753	-	753
Отпис и останати намалув.	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	18,654	97,305,573	190,263	26,326,464	123,840,954
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	8,384	52,644,868	165,147	-	52,818,399
Амортизација	185	1,532,848	7,051	-	1,540,084
Расход	-	-	(778)	-	(778)
Бесплатно добиени	-	-	753	-	753
Состојба на 31 декември	8,569	54,177,716	172,173	-	54,358,458
Сегашна вредност на:					
31 декември 2016	10,085	43,127,857	18,090	26,326,464	69,482,496
31 декември 2015	10,270	40,630,854	21,385	17,616,769	58,279,278

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2016 година во вкупен износ од 26,326,464 илјади МКД (2015 година: 17,616,769 илјади МКД) се состојат од инвестиции во изградба на магистрални, регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година извршено е сметководствено активирање на вложувања во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години.

20. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2016 година:

	<u>Лиценци (000) МКД</u>	<u>Софтвер (000) МКД</u>	<u>Вкупно (000) МКД</u>
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	1,634	8,395	10,029
Набавки	-	3,756	3,756
Состојба на 31 декември	1,634	12,151	13,785
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	1,633	2,697	4,330
Амортизација	1	2,634	2,635
Состојба на 31 декември	1,634	5,331	6,965
Сегашна вредност на:			
31.12.2016 година	-	6,820	6,820
31.12.2015 година	1	5,698	5,699

21. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

Обврските кон добавувачи на ден 31 декември се состојат од следното:

	<u>2016 (000) МКД</u>	<u>2015 (000) МКД</u>
Добавувачи во земјата за основни средства и трошоци	620,836	1,066,449
Обврски спрема добавувачите во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта	965,539	489,507
Вкупно обврски кон добавувачите	1,586,375	1,555,956

Обврските спрема добавувачи во земјата во износ од 620,836 илјади МКД во најголем дел вклучуваат обврски по основ на неплатени ситуации од изведувачот Синохидро Подружница Скопје во износ од 426,270 илјади МКД. Овие обврски се подмируваат со задолжување кај Експорт Импорт Банка, Кина (90%), додека останатиот дел (10%) се финансира од средства на ЈПДП.

Обврските спрема добавувачи во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта во износ од 965,539 илјади МКД (2015: 489,507 илјади МКД) претставуваат задршки спрема изведувачите, како гаранција за добро извршена работа од страна на истите и кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

22. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Останатите тековни обврски на ден 31 декември се состојат од следното:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски за данок на добивка	197,635	23,319
Обврски за пресметани камати од кредити	187,468	151,423
Обврски од регистрација (рефундација)	22,287	4,174
Обврски за концесии	1	6,313
Обврски за ДДВ	35,073	64,295
Обврски за нето плати и надоместоци од плати	-	-
Останати обврски	3,762	3,819
Вкупно останати тековни обврски	446,226	253,343

Обврската за данок од добивка во износ од 197,635 илјади МКД (2015: 23,319 илјади МКД) произлегува од пресметан данок од 10% на износот на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи и намалена за износ на реинвестирана добивка согласно даночната регулатива во 2016 (2015: 10% на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи).

23. ДРЖАВНИ ГРАНТОВИ (ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ)

Државните грантови добиени за средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 јануари	584,334	582,061
Примени во текот на годината	53,464	24,855
Усогласување по извештај на ДЗР (промени во капитал)	180,002	-
Ослободено преку биланс на успех	(22,582)	(22,582)
Состојба на 31 декември	795,218	584,334

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 671,818 илјади МКД.

Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.01.2008 година. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 22,582 илјади МКД.

Грантот од Европска Инвестициона Банка е наменски грант за техничка помош во имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица). Овие средства се наменети за консултантски услуги од SAFEGE (Consulting Engineers Belgium) за имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица) во износ од 123,400 илјади МКД. Овие одложени приходи ќе почнат да се амортизираат со ставање во употреба на патниот правец за кои истите се наменети.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

а) Анализа по видови

Банка или кредитор	Валута	Состојба на	Среден курс	каматна	период и начин на отплата	Состојба на	Состојба на
		31.12.2016	на НБРМ	стапка		кредитите	кредитите
		во валута	31.12.16	%		(000) МКД	(000) МКД
			МКД				
ЕИБ I	ЕУР	7,028,571	61.4812	2.5% год.	30 полугодишни рати 15/10/2003 - 15/04/2018	432,125	721,538
ЕИБ II	ЕУР	26,283,985	61.4812	3.62% год.	36 полугодишни рати 15/11/2006 - 15/05/2024	1,615,971	1,834,815
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	5,454,545	61.4812	Либор +1	21 полугодишна рата 20/09/2007 - 20/03/2018	335,352	559,952
МБОР (ИБРД) 4859 МК	ЕУР	9,153,605	61.4812	Либор	24 полугодишни рати 15/12/2012 - 15/06/2024	562,775	638,989
МБОР (ИБРД) 7532 МК	ЕУР	55,048,159	61.4812	Либор	30 полугодишни рати 15/09/2013 - 15/03/2028	3,384,427	3,727,767
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	35,346,480	61.4812	Либор +1	22 полугодишна рата 05/12/2012 - 05/06/2023	2,173,144	2,123,752
Експорт-Импорт Банка Кина (Миладиновци - Штип)	УСД	126,393,483	58.3258	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	7,372,001	4,221,524
Експорт-Импорт Банка Кина (Кичево - Охрид)	УСД	197,944,658	58.3258	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	11,545,281	6,709,130
МБОР (ИБРД) 8420 МК	ЕУР	21,092,031	61.4812	Либор	32 полугодишни рати 15/10/2020 - 15/10/2036	1,296,763	433,647
ЕБОР 41981 - проект коридор X	ЕУР	2,590,909	61.4812	Либор +1	22 полугодишни рати 20.10.2015-20.04.2026	159,292	176,385
ЕБОР 47955- Програма за национални патишта	ЕУР	10,740,000	61.4812	Либор +1	48 месеци грејс период и 132 месеци период на отплата 20.02.2019 - 20.08.2029	660,308	661,527
МБОР (ИБРД) 8525 МК	ЕУР	207,500	61.4812	Либор	35 месеци грејс период од 31.12.2020 и 40 полугодишни рати 15.11.2023-15.05.2043	12,757	-
Вкупно странски кредити						29,550,197	21,809,025
Минус: Тековна доспеаност на долгорочни странски кредити (обврски кои доспеваат за плаќање во рок од една година)						(1,455,742)	(1,414,097)
Вкупно нето странски кредити						28,094,455	20,394,928
Вкупно долгорочни кредити						28,094,455	20,394,928

24. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) Промени во текот на годината	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 01.01.	21,809,025	15,995,835
Нови задолжувања	8,558,002	6,341,828
Отплата на главници на странски кредити	(1,458,842)	(1,319,749)
Курсни разлики (нето)	642,012	791,111
Вратен неискористен дел на кредитот	-	-
Состојба на 31.12.	29,550,197	21,809,025

в) Доспеаноста на долгорочните кредити по години е како што следува:

	2016	2015
	(000) МКД	(000) МКД
Во рок од една година	1,455,742	1,414,097
Во период од 1 до 3 години	2,804,597	2,571,895
Над 3 години	25,289,858	17,823,033
Вкупно	29,550,197	21,809,025

25. КАПИТАЛ

Вкупниот капитал на Јавното претпријатие со состојба на 31 декември 2016 година во износ од 5,000 илјади МКД се состои од паричен влог. Основач/сопственик е Владата на Република Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓале на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие. Овој капитал е регистриран во Централниот регистар на РМ.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ

Согласно склучените договори за кредит со ЕБОР и МБОР, Претпријатието има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектите, финансирани од ЕБОР и МБОР, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

а) сооднос за сервисирање на долг - не понизок од 1

Сооднос за сервисирање на долг согласно договорот за кредит е дефиниран како сооднос на (а) нето паричен тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

26. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

	2016	2015
Нето паричен тек од оперативни активности	4,443,504	4,339,641
Плус сите камати пресметани за време на тој период	108,578	137,016
Минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства	(11,033,257)	(7,833,645)
Плус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот	8,558,002	6,341,828
	2,076,827	2,984,840
Отплата на главница на кредити	1,458,842	1,319,749
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	108,578	137,016
	1,567,420	1,456,765
Сооднос за сервисирање на долг	1.3	2.0

б) планирани нето приходи / планирани отплати на долгови - не понизок од 1.2

Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови е дефиниран како сооднос на (а) нето приходи кои претставуваат разлика на приходи од сите извори плус останати приходи и сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати.

	2016	2015
Приходи од сите извори	6,255,623	5,751,668
Плус останати приходи	64,493	53,563
Минус сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата	(1,754,539)	(1,419,244)
	4,565,577	4,385,987
Отплата на главница на кредити	1,458,842	1,319,749
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	108,578	137,016
	1,567,420	1,456,765
Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови	2.9	3.0

в) тековен коефициент - не понизиок од 1

Тековен коефициент е дефиниран како сооднос на (а) тековни средства вклучувајќи ги и планираните нето приходи за наредната година и (б) тековните обврски.

	2016	2015
Тековни средства	2,144,927	1,652,248
Планираните нето приходи за наредната година	3,450,000	2,910,000
	5,594,927	4,562,248
Тековни обврски	3,628,063	3,360,513
Тековен коефициент	1.5	1.4

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот. Резервирања се обврски со неизвесно време на настанување или износ. Резервирањата се признаваат како обврски, додека неизвесните обврски само се обелоденуваат.

а) Судски спорови против Претпријатието (неизвесни обврски)

Претпријатието е вклучено во редовни судски спорови (тужби) поднесени од страна на разни субјекти. Најзначајни судски спорови против Претпријатието се следните:

Основ на судски спор:	2016 (000) МКД
Спорови за долгови	90,353
Спорови за надомест за експропријација	32,914
Спорови за надомест за штета	59,384
Спорови по други основи	440
Вкупно	183,091

Погоренаведените износи се без вклучена казнена камата.

б) резервирања

Во текот на 2016 година Претпријатието извршило резервирања за судски спорови преку билансот на состојба во износ 89,864 илјади МКД, исплатен е износ од 58,868 илјади МКД и ослободувања во износ од 16,492 илјади МКД преку билансот на состојба и 11,897 илјади МКД преку билансот на успех или салдо од 139,719 илјади МКД. Во текот на 2015 година Претпријатието извршило резервирања за судски спорови преку билансот на состојба во износ 27,694 илјади МКД и ослободувања во износ од 8,539 илјади МКД преку билансот на состојба и 6,358 илјади МКД преку билансот на успех или салдо од 137,113 илјади МКД.

28. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле значајни настани и трансакции кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.